

SZTUKI SPOŁECZNE 2020/2021

Warsztaty do wyboru dla dwóch roczników studiów

I semestr

Czytanie obrazów

Urszula Kochanowska

Zajęcia pomyślane są jako rodzaj ćwiczeń z uważnego patrzenia. Bierzymy na warsztat obrazy z zasobów historii malarstwa europejskiego (i nie tylko) i obserwujemy, jakie treści i w jaki sposób mogą być przekazywane (i były przekazywane) przez to medium. Zadaniem warsztatu jest nauczenie studentów aktywnego i świadomego odbioru szerokiego spektrum sztuki wizualnej, a także budzenie i rozwijanie odpowiedniej dyspozycji, potrzebnej do własnego twórczego działania.

Urszula Kochanowska – absolwentka Wydziału Malarstwa ASP w Warszawie, stypendystka na uniwersytetach w Bolonii, Florencji i Sienie. Zaangażowana w nurt „trzeciego teatru” w Polsce i we Włoszech. Prowadziła zajęcia poświęcone analizie komunikatów wizualnych na Uniwersytecie Warszawskim, Università per Stranieri w Sienie, Università „La Sapienza” w Rzymie. Zorganizowała i prowadziła galerię sztuki księgarni „Czytelnik” (1993-96).

Ile kosztuje kultura?

Anna Czyżewska

Zajęcia będą poświęcone finansowaniu projektów społecznych i kulturalnych. Uczestnicy i uczestniczki poznają możliwe źródła finansowania swoich działań (w kontekście instytucjonalnym i pozainstytucjonalnym) oraz zdobędą umiejętność pisania wniosków (w zakresie pozyskiwania środków) i planowania budżetów. Elementem warsztatów będzie też refleksja nad konsekwencjami wyboru danego typu finansowania oraz zależnościami pomiędzy realizatorami działań a podmiotami finansującymi. Kontekstem zajęć będzie polityka kulturalna MKiDN i samorządów, a także relacje kultura – biznes.

Anna Czyżewska – etnografka, od 15 lat pracuje w sektorze pozarządowym, współtworzyła Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna, Pracownię Duży Pokój, Federację Mazowia. Wspiera organizacje pozarządowe na terenie woj. mazowieckiego. W latach 2012-2015 była członkinią Społecznej Rady Kultury przy Prezydent m.st. Warszawy. Jest członkinią Zespołu Sterującego Programu Patriotyzm Jutra. Prowadzi szkolenia dla kadr kultury, współpracuje m.in. z Narodowym Centrum Kultury, Narodowym Instytutem Dziedzictwa, Biurem Programu Niepodległa i Mazowieckim Instytutem Kultury.

Metody pracy z grupa

Maja Branka

Zajęcia będą poświęcone analizie pracy grupowej – jej podstawowych mechanizmów, dynamiki i struktury. Odpowiemy na pytanie jak z perspektywy animatora/animatorki kultury inicjować, prowadzić i zakończyć pracę grupy oraz w jaki sposób zaprojektować doświadczenie edukacyjne. Skupimy się na funkcji, zadaniach i narzędziach oraz procesach psychologicznych charakterystycznych dla różnych etapów pracy grupy. Zastanowimy się w jaki sposób projektować doświadczenie i prowadzić grupy w sposób włączający i partycypacyjny tak, by motywować do działania i jednocześnie osiągać zakładane rezultaty. Zajęcia mają charakter praktyczny i będą przede wszystkim budować na doświadcza(e)niu osób uczestniczących.

Maja Branka – psycholożka, psychoterapeutka, trenerka; pracuje z grupami prowadząc szkolenia, warsztaty, treningi i facylitacje. Od dziewięciu lat współpracuje z instytucjami kultury – bibliotekami i domami kultury oraz urzędnikami miejskimi odpowiedzialnymi za politykę kulturalną, trenerka Laboratorium Edukacji Kulturalnej w Warszawskim Programie Edukacji Kulturalnej. Specjalizuje się w komunikacji interpersonalnej i społecznej, edukacji równościowej oraz metodologii uczenia i wspierania w zmianie za pomocą długofalowych procesów edukacyjnych. Superwizorka Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych (STOP).

Narzędzia cyfrowe dla kultury

Sylwia Żółkiewska

Podczas warsztatów uczestnicy i uczestniczki poznają bezpłatne i intuicyjne narzędzia cyfrowe, umożliwiające tworzenie prostych i zaawansowanych multimedii. Estetyczne i angażujące filmy, animacje, gify, plakaty, interaktywne mapy, quizy i prezentacje są obecnie niezbędne w pracy twórczej, w animacji kultury i promocji. W programie zajęć zaplanowana jest także część teoretyczna, podczas której zaprezentowane zostaną podstawowe pojęcia związane z projektowaniem oraz ciekawe przykłady zastosowania wybranych narzędzi cyfrowych.

Sylwia Żółkiewska – projektantka, menedżerka kreatywna, animatorka kultury, artystka wizualna, entuzjastka nowych technologii. Absolwentka ASP w Krakowie oraz Studiów Menedżerskich dla Twórców, Artystów i Animatorów Kultury WZ UW, studiowała również Sztukę Mediów na Uniwersytecie Nauk Stosowanych w Turku w Finlandii. Stypendystka MKiDN w dziedzinie animacji kultury, obecnie przygotowuje pracę doktorską na Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych.

Więcej: www.zolkiewska.pl

Niezbędnik aktywnego mieszkańca

Natalia Gretzyngier, Tomasz Zając

Warsztat współorganizowany przez Centrum Komunikacji Społecznej m.st. Warszawy, które oferuje mieszkańcom szereg możliwości realizacji własnych projektów i angażowania się w życie miasta. Na zajęciach m.in. poznamy kolejne etapy przygotowywania działań w ramach inicjatywy lokalnej oraz zasady zgłaszania projektów do budżetu obywatelskiego.

Kluczowym elementem zajęć będą wizyty studyjne – odwiedzimy miejsca, które wspierają społeczności lokalne w działaniach, bezpłatnie udostępniają przestrzeń i sprzęt oraz sprzyjają realizacji pomysłów mieszkańców.

Podstawy produkcji muzycznej i wizualnej

Bartosz Weber, Wiktor Podgórski

Zajęcia stanowią wprowadzenie do produkcji dźwięku i występów wizualnych (vj) oraz ich prezentacji przed publicznością. Zależy nam na przedstawieniu studentom i studentkom podstaw kompozycji muzycznej i wizualnej oraz poddaniu ich analizie w środowisku studyjnym i koncertowym.

Bartosz Weber – muzyk, kompozytor, producent, multiinstrumentalista, znany z grup Baaba, Slalom Mitch & Mitch, i Warszawskiej Orkiestry Rozrywkowej, stowarzyszenia Lado ABC. Prace Wiktora Podgórskiego (VTR) łączą dźwięk i sztuki wizualne. Jego projekty pokazywano na festiwalach Fresh Mind (Texas), Punto y Raya (Islandia), MIAF (Australia), i Banff Centre (Kanada). Tworzył oprawę do wydarzeń w MAD Museum, BRIC ARTS MEDIA HOUSE (NYC), Muzeum POLIN, NINATEKA, CSW i LADOM (Warszawa), Centrum Solidarności (Gdańsk), oraz na festiwalach Nowa Muzyka, Warszawska Jesień, ENTER, KODY i Unsound.

Wiktor Podgórski (VTR) pracuje na styku różnych dziedzin, często łącząc dźwięk i sztuki wizualne. Jego autorskie projekty były pokazywane między innymi na festiwalach Fresh Mind w Texasie (2015), Punto y Raya w Islandii (2015) i MIAF w Australii (2016), a audio-wideo instalacja "PRIOR" (2016) powstała podczas programu dla artystów audiowizualnych w renomowanym Banff Centre w Kanadzie. Współpracuje z innymi artystami tworząc oprawę muzyczną i wizualną do spektakli i koncertów.

Śpiewalnia – warsztat śpiewu głosem naturalnym

Agata Harz

Warsztat poświęcony będzie śpiewaniu traktowanemu jako jedna z podstawowych aktywności człowieka. Zajmiemy się nauką techniki wokalne praktykowanej w śpiewie tradycyjnym w Europie środkowo-wschodniej, a szczególnie w Polsce nizinnej oraz repertuarem związanym z cyklem życiowym i dorocznym z różnych regionów Polski, np. Mazowsza, Lubelszczyzny i Kurpiów. Spojrzymy na człowieka jako na istotę akustyczną,

zastanowimy się nad miejscem śpiewu i pieśni w kulturze tradycyjnej i współczesnej oraz ich funkcjom w życiu jednostki i społeczności.

Agata Harz – śpiewaczka, członkini Warszawskiego Domu Tańca, już od lat 90. XX wieku zajmuje się archaicznymi technikami śpiewu, prowadząc badania terenowe w różnych regionach Polski (Mazowsze, Radomskie, Lubelskie, Kurpie) archiwizuje stary folklor oraz uczy się pieśni bezpośrednio od starszych śpiewaków i śpiewaczek wiejskich. Współtwórczyni awangardowej grupy „Księżyc”, wokalistka „Bractwa Ubogich” (pierwszej w Polsce kapeli z miasta zajmującej się polską muzyką tradycyjną „in crudo”), zespołu „Pies szczeka” oraz „Wędrowiec”. Współpracuje z Filharmonią Narodową, uczestnicząc w koncertach dla dzieci i młodzieży w ramach Działu Edukacji oraz z Teatrem Polskiego Radia.

agataharz.wix.com/ahaha

II semestr

Bardzo (nie)prawdziwe

Anna Smolar

Zajęcia będą poświęcone procesowi tworzenia performansu na podstawie materiałów dokumentalnych, archiwalnych czy też narracji autobiograficznych. Będziemy wspólnie zastanawiać się nad tym, jak przekształcać prawdziwą opowieść w materię teatralną, omawiając różne dostępne środki i narzędzia. Przygotowaniom do kolektywnych projektów będzie towarzyszyć oglądanie zapisów wideo wykładów oraz performansów dotyczących dokumentu w teatrze.

Anna Smolar – reżyserka teatralna, dramaturżka, tłumaczka. Absolwentka literaturoznawstwa na Uniwersytecie Paris-Sorbonne. Reżyserowała m. in. w Nowym Teatrze w Warszawie, w Teatrze Polskim w Bydgoszczy, w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie. Laureatka Paszportu Polityki 2016 w kategorii Teatr. Autorka francuskiego tłumaczenia książki Grażyny Jagielskiej Miłość z kamienia. Do jej najnowszych prac należą Kowboje w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, Erazm/Erasmus w Nowym Teatrze oraz Slow motion w Narodowym Teatrze w Wilnie.

„Dziecko jest jutrem” (Korczak) – poszukując możliwości zmiany

dr Jaśmina Wójcik

Warsztaty będą poświęcone pracy ze społecznościami, w szczególności z tymi, których podmiotowość jest zagrożona. Celem jest poddanie refleksji tego typu działaniom oraz zwrócenie uwagi na związaną z nimi odpowiedzialność. Ważnym obszarem dyskusji stanie się praca ze szczególną społecznością, jaką może być grupa dzieci. Polem inspiracji dla tych rozważań będzie pedagogika korczakowska. Studenci i studentki zapoznają się z

pismami Janusza Korczaka i Maryny Falskiej oraz dorobkiem, tworzonym przez nich, bielańskiego Naszego Domu, aby na koniec wypracować scenariusze współczesnej pracy inspirowanej tą spuścizną.

dr Jaśmina Wójcik – artystka, artystka wizualna, reżyserka, pedagożka. Autorka i inicjatorka realizowanego w latach 2011-2019 wielodyscyplinarnego przedsięwzięcia z pogranicza sztuki i aktywizmu społecznego z byłymi pracownikami fabryki ciągników Ursus, które zostały podsumowane dokumentem kreatywnym pt. „Symfonia Fabryki Ursus”. Zajmuje się włączaniem i oddawaniem podmiotowości społecznościom pozbawionym widzialności i możliwości wypowiedzi. Pracuje z dziećmi, włączając je do dialogu artystyczno-społecznego.

Kino-oko. Podstawy filmu dokumentalnego

Jakub Piątek

Zajęcia warsztatowe, ukierunkowane na poznanie różnych nurtów filmu dokumentalnego i wypróbowanie różnych narzędzi, jakie one oferują. Film dokumentalny cechuje duża różnorodność: od obserwacji bez ingerencji, poprzez dokumenty kreatywne, hybrydowe, found footage, animadoc, skończywszy na filmach interwencyjnych, politycznych i propagandowych. Film dokumentalny jest odzwierciedleniem tego, co możemy opowiedzieć o rzeczywistości – łącząc obraz i dźwięk na przestrzeni czasu. Program zajęć obejmuje: ćwiczenia-wprawki, analizy filmów, montaż. W ramach warsztatów studenci i studentki zrealizują swoje miniatury dokumentalne.

Jakub Piątek – reżyser i scenarzysta, absolwent Łódzkiej Szkoły Filmowej. Związany ze Szkołą Wajdy jako uczestnik (projekt „Reflection“, „Pierwszy dokument“) i wykładowca („Przedszkole Filmowe 2012“). Jego krótkometrażowy debiut „Matka“ był pokazywany na ponad pięćdziesięciu festiwalach filmowych, zdobył kilkanaście nagród. W 2014 ukończył film „One Man Show“, który miał premierę w Krakowie i Lipsku. W 2018 ukończył 30 minutową fabułę „Users“. Obecnie pracuje nad pełnometrażowym debiutem fabularnym „Prime Time“ oraz pełnometrażowym dokumentem „Pianoforte“. W Towarzystwie Inicjatyw Twórczych „ę“ odpowiadał za opiekę artystyczną w projektach filmowych skierowanych do młodych twórców („Polska.doc“, „Videonotacje“).

Praktyczne zasady organizacji wystaw

Karolina Puchała-Rojek, dr Agnieszka Rayss

Celem zajęć jest zapoznanie studentów i studentki z narzędziami niezbędnymi do samodzielnego tworzenia wystaw, a także z różnymi metodami prowadzenia narracji w przestrzeni wystawienniczej. Studenci i studentki podczas warsztatów zapoznają się z istotnymi historycznymi projektami kuratorskimi i zrealizowanymi wystawami, poddają je krytycznej analizie, zastanowią się nad znaczeniem, jakie miały we współczesnej kulturze i wpływem nad myśleniem o nowoczesnym wystawiennictwie. Elementem warsztatów będzie

również poznanie technicznych i organizacyjnych aspektów tworzenia wystaw. Studenci i studentki zrealizują także swoją własną wystawę, opartą o istniejące wcześniej materiały.

Karolina Puchała-Rojek – historyczka sztuki i fotografii, współzałożycielka i przez wiele lat prezeska Fundacji Archeologia Fotografii, jednej z pierwszych i najważniejszych w Polsce organizacji kompleksowo zajmujących się opieką nad archiwami fotograficznymi. Kuratorka wystaw fotograficznych, autorka tekstów z historii fotografii, koordynatorka projektów koncentrujących się na udostępnianiu archiwów fotograficznych w internecie.

dr Agnieszka Rayss – fotografka, edukatorka, zajmuje się fotografią dokumentalną, jest współzałożycielką Sputnik Photos – stowarzyszenia zrzeszającego fotografów z Polski i innych krajów Środkowo-Wschodniej, specjalizujących się w fotografii dokumentalnej, nagradzanych na międzynarodowych i krajowych konkursach fotograficznych, autorów książek i wielu projektów fotograficznych.

Restart. Nowa normalność

Anna Zawadzka, Jan Dowgiałło

W obliczu kryzysu klimatycznego i postępującej utraty bioróżnorodności konieczne jest natychmiastowe podjęcie działań, nawet drobnych, ale będących przyczynkiem do większej zmiany. Potrzebne są zmiany w kierunku samowystarczalności, niezależności energetycznej, żywieniowej. Podczas warsztatu zajmiemy się miejską permakulturą – zintegrowaną filozofią projektowania, łączącą ekologię, ogrodnictwo, rolnictwo, architekturę, zarządzanie zasobami i budowanie społeczności. Polem doświadczalnym dla budowy kilku małych form będzie obecna siedziba teatru Komuna Warszawa – teren dawnej szkoły przy ul. Emilii Plater.

Pracownia mech.build: Anna Zawadzka – architektka i socjolożka i Jan Dowgiałło – architekt. Działamy na polu architektury kryzysu klimatycznego. Zajmujemy się projektowaniem ekologicznym w różnych skalach, w oparciu o materiały naturalne i recyklingowe. Pracujemy na pograniczu architektury, sztuki, przyrody i nauki. Nasze działania opieramy na dialogu i szacunku do otaczającego nas świata. Projektujemy przestrzenie miejskie, obiekty, wnętrza, instalacje, interwencje. Prowadzimy warsztaty, uczymy, animujemy.

Rozgrzewki demokratyczne

Magdalena Przybysz

Zajęcia będą poświęcone analizie współczesnych zjawisk choreograficznych w przestrzeni miasta, mających swoją manifestację zarówno wewnątrz budynków (np.: dyskoteki, kawiarnie, uczelnie, mieszkania), jak i na zewnątrz (np.: parki, komunikacja miejska, ulice). Najważniejszym kryterium – filtrem przesiewania zaobserwowanych i rekonstruowanych zjawisk choreograficznych będzie ich stopień „demokratyczności”. Celem ćwiczeń somatycznych i gier choreograficznych będzie rozgrzanie ciała jako podstawowego

narzędzia doświadczania ruchu i przygotowanie go do rekonstrukcji zaobserwowanych choreografii, aby następnie poddać je refleksji.

Magdalena Przybysz – choreografka, performerka, wykładowczyni, trenerka. Jest jedną z bohaterek książek o tańcu Anny Królicy „Pokolenie solo” oraz Witolda Mrozka „Nowy taniec”. Kierowniczką i wykładowczynią studiów podyplomowych na SWPS „Komunikacja w organizacji oparta na empatii” oraz wykładowczynią na Kursie Choreografii Scenicznej Iwony Olszowskiej w Krakowie. Tworzy choreografie taneczne i teatralne, współpracowała min. z Michałem Kmiecikiem, Dominiką Knapik, Rafałem Urbackim, Igą Gańczarczyk, Klaudią Hartung-Wójciak.

Strategie obecności w sztuce

prof. Janusz Bałdyga

Zajęcia będą poświęcone analizom i próbom konstruowania działań przestrzennych opartych o postulat obecności w określonych warunkach społecznych i przestrzennych. Chodzi o praktyczną znajomość takich pojęć jak przestrzeń, miejsce, dystans, izolacja etc. Rezultatem będzie poznanie mechanizmów tworzenia języka sztuki performance i szeroko pojętej akcji. Będziemy konstruować znak wokół figury performerów uwzględniając takie pojęcia, jak: ciało, figura, sylweta, ślad, pamięć. Kolejnym krokiem będzie poznanie mechanizmów tworzenia komunikatu w oparciu o redukcję, nadmiar, repetycję i zaniechanie.

prof. Janusz Bałdyga – zajmuje się performancem, obiektem i rysunkiem. Absolwent Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, członek grupy twórczej Pracownia. W latach 1977-79 współprowadził „Pracownię” Dziekanka. Od 1979 roku jest członkiem Akademii Ruchu. Od 1982 roku prowadzi autorski program edukacyjny, a od 2009 roku – Pracownię Performance na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu.

Terytoria sztuki: prywatne/publiczne

Maria Parczewska

Warsztaty podejmują temat procesu twórczego i sposobów projektowania warunków sprzyjających postawie twórczej. Twórczość rozumiana jest tu również pozaartystycznie – jako postawa gotowości do zmiany stereotypów i nawyków działania; wchodzenie w sytuacje sprzyjające poszukiwaniu nowych rozwiązań w edukacji artystycznej i animacji kultury oraz podejmowanie niekonwencjonalnych działań. Celem warsztatu jest rozpoznanie możliwości wykorzystania w działaniach zawodowych zarówno wizualnych języków sztuki współczesnej – bez odwoływania się do tzw. zdolności artystycznych – jak i pozaartystycznych, aktywnych metod pracy z grupą i społecznościami lokalnymi.

Maria Parczewska – magister psychologii; w latach 1990-2017 kuratorka CSW Zamek Ujazdowski; od 28 lat nauczycielka akademicka: m.in. w Akademii Teatralnej w Warszawie (Wydział Wiedzy o Teatrze), na Studiach Kuratorskich (Wydział Historii Sztuki UJ), na Wydziale Zarządzania PW, w Instytucie Kultury Polskiej UW. Projektantka wydawnictw

artystycznych i obiektów sztuki użytkowej znajdujących się w Kolekcji CSW w Warszawie, w Muzeum Plakatu i Muzeum Etnograficznym w Warszawie.